



**ontwerpaanpak
overgangsgebieden**

Young Professionals
Traject **2023**

DOE MEE

EN GEEF JE IDEEËN OVER ONTWERP VAN OVERGANGSGEBIEDEN!

In de overgangsgebieden - de directe omgeving van alle stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in Nederland - gaat het de komende jaren gebeuren: partijen maken hier samen concrete plannen voor een natuurinclusieve, ruimtelijke inrichting. Een inrichting die zorgt voor robuust herstel van de natuur in het natuurgebied en voor een werkbaar perspectief voor de landbouw.

Het is nu nog niet helder hoe deze inrichting er straks uitziet. Uitdaging voor de partijen in het landelijk gebied is om dat perspectief nu met elkaar te ontwikkelen. Lukt dat, dan zet dat heel Nederland weer in beweging. De 'ontwerpde aanpak' is een werkwijze om tot zo'n perspectief te komen.

Ontwerp jij mee aan dit perspectief?

Wil jij meewerken aan perspectieven voor natuur én landbouw? Meld je dan aan voor het vijfdaagse traject 'Ontwerpaanpak overgangsgebieden' voor young professionals (tot 35 jaar) van provincies, gemeenten, rijk, terreinbeheerders/nationale parken, agrarische collectieven of belangenorganisaties, waterschappen, particuliere ontwerp- of ecologische bureaus.

Natuurherstel vraagt inzet buiten natuurgebieden

Ruimte geven aan systeemherstel - Voor een robuust natuurherstel is het nodig dat we systeemherstel van de natuur mogelijk maken en dat we de drukfactoren op de natuur (zoals verstoring en schadelijke stoffen) verminderen, en het watersysteem op orde brengen en ook dat we het agrarisch systeem rond natuurgebieden anders inrichten. Helder is dat dit vooral moet gaan gebeuren in de gebieden rond de natuurgebieden: de overgangsgebieden.

Verweven in plaats van scheiden - Tot nu toe is de inzet vaak om landbouw en natuur in de ruimte van elkaar te scheiden. Maar zeker in overgangsgebieden moeten we die nu vooral gaan verbinden en verweven. Hiervoor moeten alle partijen anders gaan kijken, denken én samenwerken. In gebiedsprocessen bepalen zij de komende tijd met elkaar hoe ze komen tot meervoudige waardencreatie.

HET TRAJECT



In het vijfdaagse traject 'Ontwerpaanpak overgangsgebieden' train je jezelf, samen met 29 andere young professionals, drie dagen in een ontwerpende aanpak. De trainers hebben ruime praktijkervaring met deze ontwerpende aanpak in gebiedsprocessen. Een deel van het programma is in handen van 'meesters': deskundigen uit het vak met specifieke expertise in een van de facetten van de ontwerpaanpak.

Twee dagen ga je aan de slag 'in het veld' en neem je deel aan een lopend gebiedsproces in een overgangsgebied. Daar proef je aan de praktijk van de gebiedsprocessen: je analyseert wat je ziet, reflecteert daarop en deelt je ideeën en bevindingen daarover. Dat doe je met de andere trajectdeelnemers, het team van het gebied waar je een kijkje in de

keuken neemt, het brede netwerk rond NPLG én je eigen organisatie.

De 'ontwerpende aanpak' draait om het vinden van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Belangrijk in de aanpak zijn joint fact finding, open gesprekken over kennis en belangen, integratie & conceptvorming, creatieve verbeelding en visualisatie (o.a. met kaarten). In een vroeg stadium worden alle meningen en te maken keuzes helder gemaakt. Vervolgens werken alle betrokkenen samen - in een serie stappen afwisselend gericht op convergeren en divergeren - toe naar een ontwerpvoorstel voor een samenhangend, en goed functionerend systeem. In dit geval: een natuurinclusieve inrichting van een overgangsgebied.

Over leerwerktraject Ontwerpaanpak overgangsgebieden

Dit initiatief is van het ministerie van LNV binnen de 'Lerende samenwerking' rond Programma Natuur, in samenwerking met de Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (dat onderdeel is van het Nationaal Programma Landelijk Gebied). Programma Natuur richt zich op herstel en versterking van natuurgebieden die gevoelig zijn voor stikstof, de natuur verbeteren op systeemniveau in de overgangsgebieden is hiervoor cruciaal.

Doel van het Programma Natuur is om te zorgen voor 70% gunstige staat van instandhouding van soorten en leefgebieden (habitats) volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR). Het herstellen van de natuur in natuurgebieden is ook een van de hoofddoelen van het Nationaal voor Programma Landelijk Gebied (NPLG). Vandaar de natuurlijke samenwerking in leerwerktraject Ontwerpaanpak overgangsgebieden.

HET PROGRAMMA

DAG 1 en 2: Training Ontwerpaanpak in overgangsgebieden

Voor je 'het veld ingaat' ontvang je een training in de methodiek van ontwerpend gebiedsgericht werken in overgangsgebieden door ervaren trainers en 'masters' in de ontwerpende aanpak. Je krijgt een stuk theorie, je onderzoekt succesvolle en minder succesvolle voorbeelden, en je werkt aan korte opdrachten. Op de eerste dag ligt de nadruk op theorie en inspiratie. Op de tweede dag gaat het om oefening met de ontwerpende aanpak. Je neemt hieraan deel met 29 andere young professionals. De training is op een locatie midden in het land.

DAG 3 en 4: Deelnemen aan een gebiedsproces

Je draait, samen met andere deelnemers uit het traject, twee dagen mee in een lopend gebiedsproces. Je vervult een ondersteunende rol, je neemt waar, analyseert en deelt je ideeën met het gebiedsteam. Plaats van handeling is een overgangsgebied rond een Natura 2000-gebied. In elke regio is er een overgangsgebied verbonden aan dit leerwerktraject.

DAG 5: Reflectie en uitwerken visie

De laatste dag staat in het teken van reflectie op de praktijk in het gebiedsproces waar je deel van uitmaakte. Je deelt je ervaringen en bevindingen met de groep en de trainers: wat is de dynamiek in het gebied met alle partijen, hoe komen specifieke oplossingen daarin naar boven? Via opdrachten ontwikkel je, samen met je groepsgenoten, een visie op het ontwerpende proces in de overgangsgebieden. Je sluit vooral aan bij waar de veranderkracht zit en hoe die te activeren is. Uiteraard ontvang je feedback op je visie van de trainers en je groepsgenoten.

Delen van de uitkomsten/ je visie

Op dag 5 bereid je ook voor hoe je je visie breder gaat delen met het gebiedsteam waar je aan deelnam, én met je eigen organisatie. De uitkomsten van het traject worden ook gedeeld met de ruim 500 betrokken professionals rond de overgangsgebieden. Dat gebeurt zowel op een landelijke conferentie in het najaar van 2023 als via een publicatie. Je levert hier een bijdrage aan.

"We willen laten zien dat het kan: natuur en landbouw verbinden. Dat lukt al, maar er is méér nodig. We moeten op zoek naar nieuwe taal en nieuwe concepten."

-Evelien Verbij (BoerenNatuur)



**ontwerpaanpak
overgangsgebieden**

Young Professionals
Traject **2023**

PRAKTISCH

Data

Het traject vindt plaats in de periode juni - oktober 2023 (met zomerstop).

De trainingdagen zijn op donderdag. Dag 1 vindt plaats op 28 juni 2023.

De overige data worden nog bepaald.

Dagen in het gebied zijn afhankelijk van de afspraken in het gebiedsproces.

Kosten

Er zijn geen kosten aan dit traject verbonden.

Uren maak je binnen je eigen werkuren voor je werkgever.

Inbegrepen zijn de trainingen op locatie inclusief de lunches.

MEEDOEN?

Voorwaarden voor deelname

- Je werkt bij een organisatie die direct betrokken is bij het systeemherstel in de overgangsgebieden. Dat kan zijn: provincie, gemeente, Rijk, terreinbeheerder/nationaal park, agrarisch collectief of belangenorganisatie, waterschap, recreatieschap, of particulier ontwerp- of ecologisch bureau.
- Je bent jonger dan 35 jaar.
- Je hebt een kritische, maar vooral open en nieuwsgierige houding.
- Je hebt de wil om samen te werken met alle partijen die een rol hebben in de overgangsgebieden.
- Je hebt vijf hele dagen beschikbaar in de periode juni - november 2023, dit in goed overleg met je eigen werkgever.

Aanmelden

Aan het traject kunnen 30 personen deelnemen. Selectie vindt plaats op basis van motivatie. Streven is om een goede verdeling te hebben van deelnemers uit verschillende organisaties en met verschillende inhoudelijke achtergrond.

Wil je meedoen?

Stuur dan voor 1 juni a.s. je motivatie daarvoor - in een vorm die bij jou past - aan mw. Vera Minten, Programma Natuur, d.k.a.m.minten1@minlnv.nl

Heb je nog vragen?

Neem contact op met Celine Hoon, celine@wing.nl, 0317 - 465 430.

Meer weten over de lerende samenwerking programma Natuur? Bekijk onze [webpagina](#).